

NASLEDOVANIE ZÁUJMU DIEŤAŤA

Reč a komunikácia dieťaťa sa vyvíja už od narodenia. Vy ako rodič, teda aj komunikačný partner, môžete podporovať vývin reči vášho dieťaťa v každodenných situáciách. Existuje niekoľko spôsobov, prostredníctvom ktorých môžete vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj komunikácie s dieťaťom. Tieto spôsoby sa volajú komunikačné stratégie. Jednou z komunikačných stratégií je aj nasledovanie záujmu dieťaťa.

❖ Čo znamená „Nasledovanie záujmu dieťaťa?“

Vyjadrenie okamžitého záujmu dieťaťa slovami. Venovanie sa tej činnosti, ktorú dieťa robí alebo chce v danej chvíli robiť.

❖ Prečo nasledovať záujem dieťaťa?

Nasledovaním záujmu dieťaťa, dávate dieťaťu na vedomie, že ono je pánom danej situácie. Dodávate mu sebavedomie. Ak budete pokračovať v hre alebo činnosti, ktorú dieťa začalo, bude vedieť, že ho sledujete a rozumiete mu. Bude Vás pokladať za partnera a rád sa s Vami podelí o zážitky.

❖ Kedy nasledovať záujem dieťaťa?

Najlepšie chvíle kedy nasledovať záujem dieťaťa sú vtedy, ak sa vám dieťa niečo ukazuje, snaží sa vám niečo povedať alebo ak sa na niečo zaujato pozerá. V takej chvíli skúste vyjadriť situáciu slovami, nadviazať na jeho prehovor alebo gesto.

❖ Ako nasledovať záujem dieťaťa?

- Snažte si predstaviť, čo asi cíti. Povedzte to nahlas.
- Sledujte gestá vášho dieťaťa, jeho výrazy tváre. Vyjadrite ich slovami.
- Ak na Vás dieťa prehovorí, počúvajte, čo Vám chce povedať. Nadviažte na jeho prehovor.
- Najlepšie sa nasleduje záujem dieťaťa, ak sa zapojíte do jeho hry alebo činnosti, ktorú začalo.
- Priradte slová v situácii, keď sa dieťa na niečo pozerá, keď niečo sleduje.

POZOR!

Hoci budete sledovať záujem dieťaťa a necháte sa ním viesť, nie je pravidlom, že sa bude chcieť stále s vami rozprávať alebo hrať. Najdôležitejšie je, aby ste ho do rozhovoru nenútili. Svoje pocity a príhody Vám určite rozpovie, a to vtedy, keď na to bude mať ono chuť.

❖ Kedy nenasledovať záujem dieťaťa?

- ak ubližuje samému sebe
- ak ide o ubližovanie iným osobám
- ak ide o poškodzovanie predmetov vo všeobecnosti

Ak dieťa robí niečo, s čím nesúhlasíte, snažte sa upriamiť jeho pozornosť na inú činnosť alebo mu vysvetlite, prečo si neželáte, aby danú činnosť vykonával. Majte však na pamäti, že strohé zakazovanie, môže vyvolať u dieťaťa pravý opak.

❖ V akých situáciách nasledujeme záujem dieťaťa?

Pre ilustráciu Vám uvádzame niekoľko príkladov, kde môžete túto komunikačnú stratégiu využiť.

- Čítanie knihy - Ak Vaše dieťa bude chcieť čítať, nechajte ho nech si samo vyberie, ktorú knihu si chce prezeráť. Deti zvyčajne v knihách zaujímajú obrázky, nie text. Nemusíte z nej čítať všetko. Dieťa si samo vyberie, čo ho zaujíma.
- Hranie sa s hračkami – Pri hraní, skúste nechať dieťa vybrať si hračku, s ktorou sa chce hrať. Môžete sa do jeho hry zapojiť.
- Na prechádzke – Ak sa s dieťaťom prechádzate, všimajte si na čo sa pozerá, čo Vám ukazuje, čo sa Vám snaží povedať. Vyjadrite to slovami a nadviažte na jeho prehovor. Môžete ho nechať vybrať cestu, ktorou sa budete prechádzať.
- Pri spaní – Ak dieťa rado zaspáva s hračkou, dovoľte mu vybrať si nejakú. Možno sa rozhodlo vymeniť svoju obľúbenú hračku za inú.
- Jedenie – Jedenie je pre dieťa dlhá činnosť a často ho zaujímajú veci v jeho okolí. Sledujte prejavy vášho dieťaťa, jeho gestá, jeho záujem. Možno Vám chce ukázať, že chce piť alebo že na chlebíku je džem. Vyjadrite jeho myšlienky Vašimi slovami.
- Nezvyčajné situácie – Ak sa stane niečo zvláštne (buchnú dvere, zašteká pes, zazvoní telefón), vysvetlite dieťaťu, čo sa stalo.
- Vyjadrenie pocitov – Ak je dieťa smutné, nahnevané, unavené vyjadrite jeho momentálny stav slovami. Bude vidieť, že mu rozumiete.
- Kreativita detí - Nie vždy sa chcú hrať deti s hračkami podľa toho, na čo sú určené. Deti sú kreatívne. Ak napríklad vaše dieťa bude z kníh stavať vežu, namiesto prezerania si obrázkov, zapojte sa do jeho hry. Určite ho to veľmi poteší, že robíte niečo nezvyčajné.
- Neverbálne hry – tieto stratégie je výborná pre deti, ktoré neprejavujú záujem o komunikáciu (pasívne a ťažko postihnuté deti). Práve nasledovaním záujmu takého dieťaťa, môžeme vyvolať komunikačnú situáciu, hoci len na neverbálnej úrovni (napríklad, ak ležia na zemi, ľahneme si k nim).

❖ Ak dieťa často mení činnosti...

Ak má dieťa tendenciu často prechádzať z jednej činnosti na druhú, je veľmi náročné nasledovať jeho záujem. Existuje tu pomoc. Pokúste sa predĺžiť čas zotrvania dieťaťa pri jednej činnosti, aj keď len o niekoľko sekúnd (napríklad mu ponúknite možnosti v rámci jednej aktivity). Až potom môže prejsť na ďalšiu činnosť. Je potrebné naučiť dieťa, krok po kroku, trpezlivosti.

